

Thylejren

- Den nye livsform

Reportage fra månedsmagasinet NB, skrevet af Sune Riishede. 10/7 1970.

Lørdag den 4. juli gik Venus ind i Løvens tegn. Blev det ikke bemærket andre steder i kongeriget, så var i hvert fald stjernetyderne i Det ny Samfunds "Sommerfestival" i Thy tilfredse med de kosmiske aspekter for lejrens start. Venus' (kærlighedens planet) møde med Løven (styrken, livskraften) skabte de bedste betingelser for kærlighed, skønhed og kunstnerisk udfoldelse.

For mange af de snart 1000 festivaldeltagere er stjernernes stilling mere interessant end meldingerne fra Meteorologisk Institut. Regn er trods alt kun dråber, der falder på næsen. Den almindelige danske skræk for "dårligt vejr" i forbindelse med udendørsarrangementer bliver der ikke brugt mange ord på i Thy-lejren. Men stjernerne sidder deroppe bag skyerne. I undergrunds-avisen "Sammen", som man køber hos lejrens bladsælger, har de kosmiske forudsigelser overtaget vejrmeldingens plads.

Det er omvurderinger af den slags, man må indstille sig på, for at forstå, hvad der foregår på de 40 tønder land i Thy, som Det ny Samfund har købt til sine fremtidige livsforms-eksperimenter. De godmodige Thy-bønder klør sig i nakken og siger: "Det er godt nok alt sammen, men hvad *er* det I vil?" Det er ikke så ligetil at fatte meningen i, at en ungdomsforening fra hovedstaden invaderer landets fjerneste hjørne med hippie-udstyret og hele den tyrkiske musik i bagagen, overvåget af en massiv pressedækning og foto-fly svirrende i luften. Men svaret på spørgsmålet bliver om ikke enklere, så dog i det mindste mindre abstrakt, når ungdomsoprøreren nu kan svare Thy-boen (i stedet for begrebet "det socialistiske samfund"): "Vi vil lave et nyt samfund, som det vi har startet her."

Alternativet:

Medlemmerne af Det ny Samfund ("den eneste forening, der giver sine medlemmer et stykke papir, de selv kan tegne på") ved efter nogle års deltagelse i ungdomsoprøret måske ikke så meget mere om, hvordan man får has på "magthavere og udbyttede i det kapitalistiske samfund". Men de har haft så lang tid til at lege med

tankerne om, hvordan de selv vil leve i et nyt samfund, at tiden nu er inde til at vise det i praksis for den undrende befolkning. Dette *alternativ-samfund* skulle i løbet af det næste par måneder blive til at skimte gennem hurlumhejen i teltbyen.

Allerede efter alternativ-byens første levedage kan man få øje på grundtrækkene i den ny livsform:

Demokrati:

Der er så godt som intet planlagt på forhånd om forløbet af de to en halv måned. Aktiviteterne startes på fællesmøder, hvor alle kan komme med ideer og håbe på andres deltagelse til at få dem realiseret. Lejren har ganske vist en organisatorisk ledelse, men "formændene" anstrenger sig meget for ikke at komme til at ligne formænd (taler bl. a. det mest bramfrie sprog i lejren). Opbygningen, udformningen og vedligeholdelse af lejren overlades til "folket". Ekstra Bladet har rammende kaldt det "demokrati på campingpladsen". Henning Prins fra lejr-administrationen udtrykte det således på første fællesmøde (og han havde en klump i halsen): "Det er vores jord for satan. For første gang ejer folket jord!" Thy-bønderne blandt tilskuerne vendte lige skråen en gang.

Fællesskab:

Lejr-folket gør sig umage for at bevise, at voksne, børn, unge, heste, hunde m.v. kan være gode ved hinanden - også længere tid ad gangen. Man er også god mod naturen. En af de positive sider ved omgangen med euforiserende stoffer (det er vist ingen hemmelighed mere, at der ryges lidt hash i alternativmiljøet) er en nyvakt naturglæde, der får de unge til at træde varsomt i det fri. Der er ikke meget skrald at samle på den lejrplads. I det hele taget opfører Det ny Samfunds unge sig mere stilfærdigt end de fleste. Togpersonalet i særtoget takkede efter turen til Thy de 300 rejsende for usædvanlig god opførsel (de havde aldrig været med et selskabstog med så lidt drikkeri). Idealerne om fredeligt samvær er ikke svære at realisere, når alkoholen afvises som rusgift.

Fællesfølelsen kom de første dage til udtryk ved improviserede musiksessions, hvor alle strømmede til med trommer, fløjter, orientalske instrumenter, blikdåser og hænderklap, når blot én gik i gang med at slå rytmen. Musikken er et vigtigt led i fællesskabet. Gennem hele festival-perioden vil skiftende beat-grupper og lysshow-grupper skrue stemningen op. De får kun kost og logi som løn, men kræver heller ikke mere, da de opfatter sig som en del af alternativet.

Aktivitet:

Det bliver næppe en dase-ferie, som mange måske har ventet. Lejrastrologen lover udvidet aktivitet og engagement fra den 15. juli, når Venus går ind i jomfruens tegn. I hvert fald er der fra starten tegn på, at en række grupper vil gå i gang med at gøre noget og lære noget. En gruppe vil lave en daglig lejr-avis, en anden laver legelandskab til børnene, og efterhånden vil de fleste af de 20 store telte, som man har lejet af Civilforsvaret, blive aktivitets-centre. Teatergruppen "Secret Service" har overtaget ét af dem, Thys eget "verdens-universitet", som Beatle John Lennon gæstede i vinter, et andet. Ellers får folk travlt med at lære af hinanden (bl. a. at lave mikro-makro-mad) og læse alternativ-litteraturen (om østlig filosofi, stjernerne, revolutionen etc.). Der skal være noget meget smukt og eksotisk at se på i alternativ-samfundet. Skønheden dyrkes især af hippie-fløjen ("de smukke mennesker"), der klæder sig orientalsk og spraglet, sætter blomster i håret, maler sig på den bare krop og sælger smukt anrettede frugter. Lejrens te-telt er en orientalsk åbenbaring, og flere steder er man i gang med at indrette primitive bopladser med bambushytter og indianer-telte. Deltagerne var opfordret til at dekorere teltene hjemmefra, men tilsyneladende har de færreste fået lov til at bemale familiens camping-udstyr. Et forskønnelsesudvalg går nu i gang med at finde andre udveje.

Nøjsomhed:

Det vil være let at fælde dom over alternativ-byen, når man kommer til spørgsmålet, om den kan hvile i sig selv og overleve økonomisk. Den 17-årige Niels Ole Bach fra Hjørring var lørdag den 4. på vej til stranden på tommelfinger. Han blev tilfældigt taget op af en bil, der skulle til festivalen - han tog med, selv om han ingen penge havde, og kom ind på kredit. Dagen efter havde han fundet et levebrød som radise-sælger i lejren, og regnede med at kunne klare sig for de beskedne indtægter og venners hjælp. En række af deltagerne er allerede inde i alternativ-livet, at de har fundet deres udkomne inden for miljøet - også uden for festival-tiden. Det gælder de forskellige handlende, der har opstillet lys-boder, mikro-makro-forretninger, blad- og bogsalg, frugtsalg. Der er to mikro-makro-spisesteder i lejren - formentlig de første i den vestlige verden - og som nævnt et tehus. Profitten er lav, men det er fordringerne til materielle goder også. Man kan spise sig mæt for en krone hos mikro-makro-kokkene og skylle efter i urte-te for 25 øre, og hvis man ellers laver sit tøj selv og lever en forenklet tilværelse, skal der faktisk ikke handles meget før økonomien løber rundt. Nøjsomhed er kodeordet for dem, der vil leve den nye livsform fuldt ud.

Deltagerne:

Der vil nok blive rystet på hovederne af de mest indgroede af nybyggerne, men man kan også - som de fleste af lejr-deltagerne - opfatte festivalen som et eksperiment, som den enkelte kan hente sin personlige del ud af. Der er mange motiver til at deltage i lejren og Det ny Samfund har bevidst gjort rekrutteringen til lejren så åben som mulig. I oprørskredse er der blevet harceleret over det reklame-race, der har været kørt i forbindelse med festivalen (ballonopstigning m. m.), men det har tilsyneladende haft sin virkning, at man har forladt inderkreds-sproget og indbudt folk på et almindeligt skrift-sprog. "Flipperne kommer af sig selv, vi ville åbne os mod andre befolkningsgrupper," siger arrangørerne. Derfor kan man blandt lejr-deltagerne møde bl. a. fabrikant Ib Drasbæk, der vil hente ideer hjem til moderne virksomheds-ledelse, familien Petersen fra København, der har forlagt ferien til Thy for sønnen og datterens skyld, gamle spejdere, der laver perfekte bålpladser og lejr-arbejder ved deres telte, flere pensionister og en række unge familier med småbørn. De har haft grund til at undre sig over visse avisers syrlige omtale af *aktivist*-lejren i Thy.

Reaktioner:

Den lokale befolknings reaktioner på "aktivisterne" er stort set positiv. Der var næsten lige så mange Thisted-boere til modtagelse af Det ny Samfunds særtog som til kongemodtagelsen i havnen dagen efter - de fleste undskyldte nysgerrigheden med, at de ville se hesten "Kaktus", der var med i godsvognen. Dagen efter besøgte flere tusinde lokale lejren - en nydelig Thisted-familie slog camping-bordet op 10 meter fra musik-tribunen og delte hjemmebak ud til unge, der ville diskutere med dem. Folk fra egnen hæfter sig især ved, at der ikke bliver drukket øl af betydning, og at lejren er en god indtægtskilde for de handlende. Samtidig rører det ved lokalstoltheden, at Thy lægger jord til et eksperiment, der påkalder så megen interesse i ind- og udland. En hær af presse-folk har sværmet i området, hele 5 film-hold er i gang med optagelser til kort-film, spillefilm og tv-film om festivalens forløb. Der skal optages grammofon-plader med musik fra lejren, tre bøger bliver skrevet, flere landes radiofonier kommer til lejren, og Danmarks Radio ventes i august at sende dagligt fra Thy.

Woodstock:

Den internationale opmærksomhed omkring festivalen skyldes især, at den opfattes som en videreførelse af tendenser, man har sporet ved mammut-musikfestivaler, der fandt sted i 1969 i USA og Storbritannien. Woodstock-festivalen i staten New York, Altamont i Californien, Hyde Park og Isle og Wight i England. Især Woodstock er blevet fremhævet som den store lykkelige begivenhed i den vestlige ungdomskultur. I tre dage lyttede en halv million unge til

beat på en græsmark i sol og regn uden et eneste slagsmål. Det gør indtryk i USA. Woodstock er blevet symbolet på det store fællesskab og har spredt en optimisme, der også har nået Europa.

Herhjemme har man haft små tilløb til Woodstock-stemninger ved de mange beat-arrangementer i København og provinsen, der sidste år har samlet op til 4000 unge ad gangen. De vanskeligheder, som de unge "langhårede" kan møde i hjem, skole og på arbejdsplads skaber behovet for disse store "sit-ins", hvor man kan få styrket følelsen af, at "vi er mange". Det ny Samfund har haft særlig succes med sine festivaler i foråret på H. C. Ørsted Institutet i København, hvor den sidste i maj samlede 4000 til beat. Men der er forskel på en tredages musikfestival, der kan bevirke en mægtig stemnings-eksplosion, og en to en halv måneders livsforms-festival, hvor troen skal bevares, selv om mad-pengene slipper op. Det er dér spændingsmomentet ligger i Thy-lejren.

Konfrontation:

Optimismen, der har fået Det ny Samfund til at kaste sig ud i det store eksperiment, stammer nok knap så meget fra Woodstock, som fra aktivitetets-centeret "Huset" i København. Da foreningen sammen med en række ligesindede grupper i foråret kunne rykke ind i det offentligt støttede hus, kom der et voldsomt opsving i aktiviteten på "livsforms-fløjen". Efter at den mere hårdnakkede, revolutionære fløj havde domineret oprørsmiljøet, vendte troen på alternativsamfundet tilbage - og troen på at det kan hjælpe at påvirke det øvrige samfund.

Det er hærdede, gamle oprørere, der står bag festivalen. Henning Prins, Leo Jespersgaard, Peter Duelund, Leif Warmark, Ole Vind med flere var alle med i den lille fortrop, der for to år siden tog til aktivist-seminar på Mors. Dengang tog de tilbage til København og startede Det ny Samfund med nogle få hundreder medlemmer. Hun står de i Thy og kigger over til Mors fra en lejr, der venter 15.000 deltagere og som kan ventes at fortsætte som aktivitets-center fremover. Til september tager de med en stor del af flokken tilbage til "Huset" og fortsætter eksperimenterne midt i storbyen. Det ny Samfund tilbage til konfrontationen med det gamle. Der bliver spænding på begge sider.

